

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Δ/νση: Ακτή Βασιλειάδη
Ταχ. Κώδικας : 185 10 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
Τηλ. : 213 137 1464
E-mail : ke@yna.gov.gr

Πειραιάς, 6 Μαρτίου 2025
Αριθ. Πρωτ.: 1500.1/ 16690 /2025/75

**ΠΡΟΣ: τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων**

Κοιν: Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο

Αριθ. σελίδων: Απάντηση (04)
Σύνολο (04)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 3325/12-02-2025 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλου».

Επί των διαλαμβανομένων στην εν θέματι Ερώτηση, ως προς τις τιμές των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, γνωρίζεται ότι, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, από 1^η Νοεμβρίου 2002 εφαρμόζεται η αρχή της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές, σε εναρμόνιση με τον Κανονισμό (ΕΟΚ) 3577/1992 του Συμβουλίου της 7ης Δεκεμβρίου 1992 (L 364).

Σε συμμόρφωση με το ως άνω θεσμικό πλαίσιο, με την υπ' αριθμ. 3323.1/02/08/21-03-2008 απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 530), δεν υφίσταται ανώτατη επιτρεπόμενη τιμολόγηση σε συνδέσεις λιμένων που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια – προϋποθέσεις απελευθέρωσης των ναύλων, όπως ο ελάχιστος ετήσιος αριθμός διακινούμενων επιβατών και ο αριθμός των δραστηριοποιούμενων εταιρειών. Με εγκύκλιο της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΥΝΑΝΠ) (ΑΔΑ:6ΩΠ14653ΠΩ-ΠΡΣ) έχουν καθοριστεί οι συνδέσεις λιμένων, για τις οποίες πληρούνται οι προϋποθέσεις απελευθέρωσης των ναύλων. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνονται και οι ακτοπλοϊκές συνδέσεις των νήσων του Βορείου Αιγαίου (Λέσβου, Λήμνου, Σάμου, Ικαρίας και Χίου) με τους ηπειρωτικούς λιμένες του Πειραιά, Λαυρίου, Θεσσαλονίκης, Καβάλας και Αλεξανδρούπολης. Ως εκ τούτου, για τις συνδέσεις αυτές, οι τιμές των ναύλων επιβατών και οχημάτων διαμορφώνονται ελεύθερα από τις πλοιοκτήτριες εταιρείες.

Αντίθετα, τόσο στις συνδέσεις που δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια απελευθέρωσης, όσο και στις συνδέσεις που εξυπηρετούνται με σύμβαση ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας (επιδοτούμενα δρομολόγια), εφαρμόζεται το κρατικό ναυτολόγιο, ήτοι, το ΥΝΑΝΠ καθορίζει την ανώτατη επιτρεπόμενη τιμολόγηση της οικονομικής ή ενιαίας θέσης επιβατών, των Ι.Χ.Ε. οχημάτων μήκους μέχρι 4,25 μέτρα και την τιμή ανά μέτρο στα φορτηγά οχήματα. Διευκρινίζεται ότι οι ναύλοι των Ι.Χ.Ε. οχημάτων άνω των 4,25 μέτρων γενικά, καθώς και οι λοιπές θέσεις επιβατών (διακεκριμένη θέση, κλίνες) σε συνδέσεις μη δημόσιας υπηρεσίας (μη επιδοτούμενα δρομολόγια), καθορίζονται ελεύθερα από τις πλοιοκτήτριες εταιρείες.

Κατά την τρέχουσα χρονική περίοδο, οι τιμές του κρατικού ναυτολογίου, έχουν καθοριστεί με την αριθ. πρωτ: 2252.2.1/30617/18/26-04-2018 (Β' 1540) απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η ισχύς της οποίας έχει παραταθεί έως και την 30-04-2025. Επισημαίνεται ότι, έχοντας υπόψη την παρ. 3 της υπ' αριθμ. 3323.1/01/08/20-03-2008 απόφασης (Β' 509), προβλεπόταν αύξηση των ανώτατων επιτρεπόμενων τιμών την 1η Μαΐου έκαστου έτους σε ποσοστό αντίστοιχο του Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ) του προηγούμενου έτους, πράγμα το οποίο δεν έγινε. Αντίθετα, με πρωτοβουλία του εκάστοτε Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για τις συνδέσεις που υπόκεινται σε ανώτατες επιτρεπόμενες τιμές ναύλων, οι τιμές έχουν παραμείνει σταθερές από το 2019 έως και σήμερα, με αποκλειστικό σκοπό τη διασφάλιση των ακτοπλοϊκών μετακινήσεων σε προσιτές τιμές για όλες εκείνες τις συνδέσεις που το Υ.ΝΑ.Ν.Π. έχει τη δυνατότητα να ελέγξει.

Σημειώνεται ότι το ΥΝΑΝΠ έχει μεριμνήσει για λόγους εξυπηρέτησης του δημοσίου συμφέροντος να ταξιδεύουν με έκπτωση στα εισιτήρια των δρομολογημένων πλοίων (υποχρεωτικές εκπτώσεις), μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες ομάδες ατόμων και οχημάτων:

- α) άποροι (100% στην οικονομική θέση),
- β) παιδιά ηλικίας μέχρι 5 ετών (100% και κατ' επιλογή γονέα ή κηδεμόνα δικαιούνται ανά δύο μία κλίνη),
- γ) ανάπηροι πολέμου, θύματα πολέμου, βοηθοί - συνοδοί αυτών (50% στη θέση που επιθυμούν με δικαίωμα κλίνης εφόσον η θέση αυτή διαθέτει κλίνες),
- δ) άτομα με αναπηρία ή μειωμένη κινητικότητα με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω και συνοδοί (50% στη θέση που επιθυμούν),
- ε) πολύτεκνοι (50% στην οικονομική θέση),
- στ) φοιτητές – σπουδαστές ΑΕΙ-ΑΤΕΙ και σπουδαστές όλων των ΑΕΝ-ΚΕΣΕΝ (50% στην οικονομική θέση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους),
- ζ) αναπηρικά οχήματα ΙΧΕ (50%).

Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, παρέχεται το δικαίωμα στις πλοιοκτήτριες εταιρείες να χορηγούν πάσης φύσεως εμπορικές εκπτώσεις επί των ναύλων επιβατών, οχημάτων και εμπορευμάτων σε όλες τις ακτοπλοϊκές συνδέσεις της χώρας. Σε αυτό το πλαίσιο, το ΥΝΑΝΠ λαμβάνει ιδιαίτερη μέριμνα για ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες, όπως ενδεικτικά αυτές των τρίτεκνων οικογενειών, των αναπληρωτών εκπαιδευτικών, των περιφερειακών και νησιωτικών αθλητικών σωματείων, παρεμβαίνοντας στο μέτρο του εφικτού, για την παροχή εμπορικών εκπτώσεων στα ακτοπλοϊκά εισιτήρια αυτών. Το ποσοστό της έκπτωσης καθορίζεται ελεύθερα από τις πλοιοκτήτριες εταιρείες στα πλαίσια του ελεύθερου και θεμιτού ανταγωνισμού. Επίσης, το ΥΝΑΝΠ έχει συνάψει πλήθος συμβάσεων ανάθεσης δημόσιας υπηρεσίας, στις οποίες προβλέπεται η συμβατική υποχρέωση του αναδόχου/μεταφορέα για δωρεάν μετακίνηση των μόνιμων κατοίκων μικρών και ακριτικών νησιών της χώρας μας προς τα πλησιέστερα διοικητικά κέντρα. Ενδεικτικά, στο πλαίσιο αυτών των συμβάσεων στην περιοχή του Βορείου Αιγαίου μετακινούνται δωρεάν οι κάτοικοι της Θύμαινας και των Φούρνων από και προς Ικαρία και Σάμο, των Ψαρών και των Οινουσσών από και προς Χίο {γραμμές ΧΙΟΣ – ΟΙΝΟΥΣΣΕΣ (τοπικό), ΨΑΡΑ-ΧΙΟΣ ΚΑΙ ΨΑΡΑ-ΒΟΛΙΣΣΟΣ} και του Αγίου Ευστρατίου από και προς Λήμνο.

Επιπλέον για την ενδεικτική παρακολούθηση του επιπέδου του ελεύθερου ανταγωνισμού στις τιμές των ναύλων της ακτοπλοΐας, το Υ.ΝΑ.Ν.Π. έχει ήδη θέσει σε λειτουργία την ηλεκτρονική εφαρμογή «Παρατηρητήριο Τιμών Ακτοπλοϊκών Εισιτηρίων». Στόχος είναι η παρακολούθηση της εξέλιξης των τιμών των καθαρών ναύλων των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων με εβδομαδιαία ενημερωτικά δελτία του Υ.ΝΑ.Ν.Π. που αφορούν ενδεικτικές και επιλεγμένες συνδέσεις. Στον ακόλουθο σύνδεσμο (βλ. <https://passengersynanp.yna.gov.gr/paratiritirio-timon/>) δίνεται η δυνατότητα άντλησης σχετικών πληροφοριών τόσο για την ενημέρωση του επιβατικού κοινού όσο και για την ενίσχυση του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Επί του ζητήματος της αύξησης των τιμών των ακτοπλοϊκών εισιτηρίων, επισημαίνεται ότι, κατά τον χρόνο σύνταξης του παρόντος, μόνο μία εταιρεία, η οποία εξυπηρετεί με πλοία της, μεταξύ άλλων, και τα νησιά του Βορείου Αιγαίου με λιμένες της ηπειρωτικής χώρας, γνωστοποίησε την τιμολογιακή πολιτική της (τιμές καθαρών ναύλων, εμπορικές εκπτώσεις, προσφορές), από την 20-01-2025 και εντεύθεν και προχώρησε σε αύξηση 2% επί των ναύλων επιβατών και οχημάτων (εκτός φορτηγών), σε συνδέσεις που πληρούν τα κριτήρια απελευθέρωσης. Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής εξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή την εξέλιξη των ακτοπλοϊκών ναύλων, εφαρμόζοντας την ισχύουσα νομοθεσία και παρακολουθώντας, στο πλαίσιο της ελεύθερης αγοράς, τις εμπορικές πολιτικές των ακτοπλοϊκών εταιρειών.

Ως προς τα ζητήματα ελεύθερου ανταγωνισμού των ναυτιλιακών εταιρειών, στο πλαίσιο της τιμολογιακής τους πολιτικής, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 8 της υπ' αριθμ. 3323.1/02/08/21-03-2008 υπουργικής απόφασης (Β' 530) η ισχύς της «...δύναται ν' αναστέλλεται μερικώς ή ολικώς, με απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Ναυτιλίας, εφόσον υπάρχουν ενδείξεις

εναρμονισμένης πρακτικής, από υπόχρεες για την εφαρμογή της παρούσης πλοιοκτήτριες εταιρείες ή πλοιοκτήτες, η οποία οδηγεί σε υπέρμετρη αύξηση των τιμών των ναύλων και σε κάθε περίπτωση θλάπτει το κοινωνικό συμφέρον. Η αναστολή ισχύει μέχρι έκδοσης οριστικής απαλλακτικής απόφασης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, στην οποία παράλληλα παραπέμπεται άμεσα οποιαδήποτε τέτοια περίπτωση. Σε περίπτωση αναστολής ισχύος της παρούσης απόφασης εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα της υπ' αριθ. 3323.1/01/05/26.5.2005 κοινής υπουργικής απόφασης (Β' 718)». Έχοντας υπόψη τα παραπάνω και κατ' εφαρμογή των διατάξεων του ν. 3959/2011 «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού» (Α' 93), οιαδήποτε υπόθεση ή καταγγελία τυχόν περιέλθει σε γνώση της αρμόδιας Διεύθυνσης του ΥΝΑΝΠ και αφορά σε θέματα ελεύθερου ανταγωνισμού, διαβιβάζεται αρμοδίως για αξιολόγηση στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, όπως έχει ήδη συμβεί στο παρελθόν.

Συναφώς, κατά την τελευταία δεκαετία έχουν διαβιβασθεί από την Υπηρεσία μας στην Επιτροπή Ανταγωνισμού για αξιολόγηση καταγγελίες περί παραβίασης κανόνων υγιούς ανταγωνισμού, κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης και εφαρμογής αντικανονικής τιμολογιακής πολιτικής σε συνδέσεις, όπως: α) Ελευσίνα με λιμένες Χίου, Μυτιλήνης, Λήμνου και Θεσσαλονίκης, β) Ραφήνα-Τήνος, γ) Πέραμα – Παλούκια Σαλαμίνας, δ) Κέρκυρα- Ηγουμενίτσα, και ε) Βόλος με βόρειες Σποράδες (Σκιάθος, Σκόπελος και Αλόνησος).

Στο πλαίσιο της παραπάνω αμοιβαίας συνεργασίας, απεστάλη κατά το προηγούμενο έτος στην Επιτροπή Ανταγωνισμού έγγραφο του κ. ΥΝΑΝΠ με σκοπό την ανάπτυξη και βελτίωση της ταχύτερης δυνατής αμοιβαίας συνεργασίας των δύο Φορέων για την αντιμετώπιση τυχόν μελλοντικών υποθέσεων που αφορούν στο αντικείμενο αρμοδιοτήτων της Επιτροπής Ανταγωνισμού, ήτοι στον ελεύθερο ανταγωνισμό και στην αποφυγή περιπτώσεων κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης στην αγορά από τις ακτοπλοϊκές εταιρείες. Η τιμολόγηση των εισιτηρίων στις ακτοπλοϊκές συγκοινωνίες συζητήθηκε εκτενώς, και κατά τη διάρκεια σύσκεψης με την Επιτροπή Ανταγωνισμού του κ. ΥΝΑΝΠ και στελεχών του Υπουργείου, στα γραφεία της Επιτροπής. Σχετικό τυγχάνει το από 09-12-2024 δελτίο τύπου ΥΝΑΝΠ (βλ. <https://www.ynanp.gr/el/gr-epikoinwnias-enhmerwshs/dt-2024-12-09-150804/>). Σε κάθε περίπτωση, η συνεργασία των δύο φορέων ήδη υφίσταται και καθορίζεται από συγκεκριμένο θεσμικό πλαίσιο για την υποχρέωση παροχής στοιχείων που τυχόν ζητηθούν από την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Από την πλευρά του, το ΥΝΑΝΠ εξετάζει με ιδιαίτερη προσοχή την εξέλιξη των ακτοπλοϊκών ναύλων, εφαρμόζοντας αυστηρά, όπου απαιτείται τη νομοθεσία και παρακολουθώντας, στο πλαίσιο της ελεύθερης αγοράς, τις εμπορικές πολιτικές των ακτοπλοϊκών εταιρειών.

Πέραν των ανωτέρω, αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα που αφορούν το Μεταφορικό Ισοδύναμο (Μ.Ι.) ως μέτρο ενίσχυσης της ανάπτυξης στη νησιωτική Ελλάδα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4832/2021 (Α' 172), γνωρίζεται ότι οι ωφελούμενοι από τη δράση του Μ.Ι. προσδιορίζονται αναλυτικά στη διάταξη του άρθρ. 18 του ανωτέρω νόμου. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι δικαιούχοι του Μ.Ι. στο σκέλος των επιβατών είναι νοικοκυριά, των οποίων τα μέλη κατοικούν μόνιμα σε νησί ή σε Δήμο που η έδρα του είναι σε νησί που εφαρμόζεται το μέτρο (όλα τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας πλην Κρήτης, Εύβοιας και Λευκάδας) ενώ ως μόνιμοι κάτοικοι λογίζονται επίσης (κατά τρόπο αποκλειστικό) ειδικές κατηγορίες εργαζομένων, οι οποίοι, έχουν αναλάβει εργασία σε νησί, στο οποίο εφαρμόζεται το μέτρο και για όσο διαρκεί η σύμβασή τους.

Επιπλέον, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρ. 8 της αρ. 4796/2018 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης, Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (Β' 6124), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζεται ότι «...2. Η καταβολή του Α.ΝΗ.ΚΟ. στους δικαιούχους πραγματοποιείται από τη Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, τέσσερις (4) φορές ετησίως, μέσω της διαδικτυακής πύλης e-ΠΔΕ ...». Σε κάθε περίπτωση η Γενική Γραμματεία Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής (ΓΓΑΙΝΠ) μεριμνά έγκαιρα για όλες τις ενέργειες επεξεργασίας και καταχώρησης των στοιχείων που αφορούν στη δράση του Μεταφορικού Ισοδύναμου (Μ.Ι.) και βρίσκεται σε πλήρη ετοιμότητα για την καταβολή του Αντισταθμίματος Νησιωτικού

Κόστους (Α.ΝΗ.ΚΟ.) στους δικαιούχους του Μ.Ι., η οποία ωστόσο εξαρτάται και από την ομαλή ροή της απαιτούμενης χρηματοδότησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Εσωτερική Διανομή

1. ΥΝΑΝΠ/Γρ. κ. Υπουργού
2. ΥΝΑΝΠ/Γρ. κ. Υφυπουργού
3. ΥΝΑΝΠ/ΓΓΝΛ/Γρ. κ. ΓΓΝΛ
4. ΥΝΑΝΠ/ΓΓΑΙΝΠ/Γρ. ΓΓΑΙΝΠ
5. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
6. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. Α' Υ/Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ.
7. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./Γρ. κ. ΔΚΒ'
8. ΥΝΑΝΠ/Α.Λ.Σ.-ΕΛ.ΑΚΤ./ΔΘΣ
9. ΥΝΑΝΠ/ΓΓΑΙΝΠ/ΔΝΠ